

Bruxelles, 2. srpnja 2024.
(OR. en)

11132/24

Međuinstitucijski predmet:
2023/0008(COD)

CODEC 1521
SOC 474
STATIS 78
PE 184

INFORMATIVNA NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća
Za: Odbor stalnih predstavnika / Vijeće

Predmet: Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 – ishod prvog čitanja u Europskom parlamentu (Strasbourg, od 22. do 25. travnja 2024.)

I. UVOD

Izvjestiteljica Irena JOVEVA (RE, SI) predstavila je u ime Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (EMPL) izvješće o navedenom prijedlogu uredbe koje je sadržavalo 55 amandmana (amandmani br. 1 – 55) na taj prijedlog.

Osim toga, klubovi zastupnika Renew, S&D, EPP i Zeleni/ESS podnijeli su jedan amandman (amandman br. 56), a klub zastupnika Ljevice podnio je dva amandmana (amandmani br. 57 i 58).

II. GLASOVANJE

Europski parlament na svojoj je plenarnoj sjednici 24. travnja 2024. glasovanjem usvojio amandman br. 56 na Prijedlog uredbe. Nisu usvojeni drugi amandmani.

Tako izmijenjeni prijedlog Komisije predstavlja stajalište Parlamenta u prvom čitanju, koje je sadržano u njegovoj zakonodavnoj rezoluciji iz Priloga ovom dokumentu.

P9_TA(2024)0361

Statistika o stanovništvu i stanovima

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 24. travnja 2024. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 (COM(2023)0031 – C9-0010/2023 – 2023/0008(COD))

(Redovni zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2023)0031),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 338. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela Prijedlog Parlamentu (C9-0010/2023),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora od 27. travnja 2023.¹,
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir mišljenja Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za regionalni razvoj,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za zapošljavanje i socijalna pitanja (A9-0284/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 1. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ SL C 228, 29.6.2023., str. 148.

Amandman 56

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA *

na Prijedlog Komisije

2023/0008 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i
stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

* Amandmani: novi ili izmijenjeni tekst označava se podebljanim kurzivom, a brisani tekst oznakom **■**.

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Europska statistika o stanovništvu i stanovima ***ima središnju ulogu u postupku donošenja politika i odluka te je stoga*** potrebna za oblikovanje, provedbu i evaluaciju politika Unije, posebice onih koje se odnose na demografske promjene, zelenu i digitalnu transformaciju, ***okvir za*** promicanje energetske učinkovitosti, ekonomsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, ***provedbu načela europskog stupa socijalnih prava*** te postizanje ciljeva održivog razvoja iz programa Ujedinjenih naroda (UN-a) do 2030. ***u mjeri u kojoj su oni obuhvaćeni područjem primjene ove Uredbe.***
- (2) Statistički podaci o stanovništvu važna su osnova za čitav niz političkih pokazatelja i upotrebljavaju se kao referentni podaci za ostalu europsku statistiku, posebice za okvire uzorkovanja za provedbu reprezentativnih anketa o osobama i kućanstvima na temelju Uredbe (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća³.
- (3) Vijeće za ekonomske i financijske poslove redovito daje mandat Odboru za ekonomsku politiku da procijeni dugoročnu održivost i kvalitetu javnih financija na osnovi projekcija stanovništva koje objavljuje Eurostat. Projekcije stanovništva upotrebljavaju se i za analizu politika u kontekstu europskog semestra. Komisija (Eurostat) trebala bi imati na raspolaganju svu potrebnu statistiku za izradu i objavu projekcija stanovništva u skladu s potrebama Unije za informacijama.
- (4) U skladu s člankom 175. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU-a), Komisija svake tri godine Europskom parlamentu, Vijeću, Gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija podnosi izvješće o napretku postignutom u ostvarivanju

¹ SL C , , str. .

² SL C , , str. .

³ Uredba (EU) 2019/1700 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. listopada 2019. o uspostavi zajedničkog okvira za europske statistike o osobama i kućanstvima koje se temelje na podacima o pojedincima prikupljenima na uzorcima, izmjeni uredaba (EZ) br. 808/2004, (EZ) br. 452/2008 i (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća, te stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EZ) br. 577/98 (SL L 261I, 14.10.2019., str. 1.).

ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Regionalni i lokalni podaci, među ostalim o različitim vrstama državnih područja kao što su pogranične regije, gradovi i njihova funkcionalna urbana područja, metropolske regije, ruralne regije, gorske i otočke regije, potrebni su za pripremu tih izvješća te redovito praćenje demografskog razvoja i mogućih demografskih izazova na državnim područjima Unije.

- (5) U skladu s člankom 16. stavkom 4. Ugovora o Europskoj uniji (UEU-a), kvalificirana većina članova Vijeća utvrđuje se, *inter alia*, na osnovi broja stanovnika država članica. U skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁴ države članice u tu svrhu trenutačno moraju dostavljati Komisiji (Eurostatu) podatke o ukupnom stanovništvu na nacionalnoj razini.
- (6) Odbor za europski statistički sustav podržao je 2017. Memorandum iz Budimpešte, u kojem je navedeno da je potrebna godišnja statistika o veličini i određenim socijalnim, ekonomskim i demografskim značajkama stanovništva, kao i bolja statistika o migracijama. Uniji je za poštovanje načela jednakosti i nediskriminacije njezinih građana u svim aktivnostima te prava građana kako je utvrđeno u Povelji Europske unije o temeljnim pravima i člancima 10. i 19. UFEU-a ***te za potrebe praćenje napretka prema provedbi načela europskog stupa socijalnih prava*** potrebna pouzdana i usporediva statistika. Uredbom (EU) 2019/1700 stvoren je okvir za prikupljanje podataka na uzorcima koje omogućuje prikupljanje podataka o jednakosti i nediskriminaciji u mjeri u kojoj je to izvedivo na uzorcima i analizu nekih aspekata jednakosti i diskriminacije izradom socioekonomskih pokazatelja i informacija o iskustvima diskriminacije. Osim toga, Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) i Europski institut za ravnopravnost spolova (EIGE) provode posebne studije i namjenske ankete kojima je moguće dodatno povećati dostupnost statistike o jednakosti na razini Unije. ***Osim toga, Europska zaklada za poboljšanje životnih i radnih uvjeta (Eurofound) pruža podatke i informacije prikupljene u okviru istraživanja o životnim i radnim uvjetima.*** Suradnju i koordinaciju među državama članicama, Komisijom (Eurostatom) i tim agencijama trebalo bi dodatno ojačati kako bi se zadovoljile sve veće potrebe korisnika za pouzdanim i sveobuhvatnim podacima o jednakosti i raznolikosti u Uniji.

⁴ Uredba (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. studenoga 2013. o europskoj demografskoj statistici (SL L 330, 10.12.2013., str. 39.).

- (6.a) *U Memorandumu iz Budimpešte poziva se i na poboljšanje statistike o migracijama te na razvoj i provedbu općih definicija povezanih sa stanovništvom i migracijama, pri čemu se u obzir uzima potreba za uspostavom statistički pouzdanih, relevantnih i primjenjivih koncepata i definicija s obzirom na nove vrste migracija. Prošli i aktualni događaji, kao što su povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz Unije i posljedice ruskog agresivnog rata protiv Ukrajine te druge humanitarne krize, naglašavaju važnost pravodobnih i detaljnih statističkih podataka o migracijama i međunarodnoj zaštiti, koji su ključni za utvrđivanje pregleda migracijskih tokova u Uniju, unutar Unije i iz nje.*
- (7) Razvoj i evaluacija učinkovitih politika kojima će se postići ciljevi europskog zelenog plana zahtijevaju unaprijedenu statistiku o potrošnji energije i energetske učinkovitosti stanova, detaljne geografske podatke o distribuciji stanovništva i detaljnije studije o odnosu stanovništva i stanova. Pandemija bolesti COVID-19 potvrdila je potrebu za pouzdanom, učestalom i pravodobnom statistikom o umrlima u Uniji. Potreba za podacima zadovoljena je dobrovoljnim prikupljanjem podataka koje su države članice prosljedile Komisiji (Eurostatu), no Uniji je potreban odgovarajući mehanizam za obvezno prikupljanje tih podataka u okviru europskog statističkog sustava (ESS), ovisno o potrebnjoj razini učestalosti, pravodobnosti i detaljnosti.
- (7.a) *Kako bi se pratio napredak u provedbi načela europskog stupa socijalnih prava, glavnih ciljeva povezanog Plana djelovanja i europskog jamstva za djecu na nacionalnoj razini te procijenio distribucijski učinak klimatskih promjena i politika općenito, Uniji je potreban odgovarajući mehanizam za obvezno prikupljanje takvih podataka u okviru ESS-a, ovisno o potrebnjoj razini učestalosti, pravodobnosti i detaljnosti.*
- (8) Gospodarsko i socijalno vijeće UN-a a na prijedlog Statističke komisije UN-a svakih 10 godina donosi rezolucije o svjetskom popisu stanovništva i stanova te poziva države članice UN-a da provedu popise stanovništva i stanova u skladu s međunarodnim i regionalnim preporukama i uz poštovanje integriteta, pouzdanosti, točnosti i vrijednosti rezultata popisa stanovništva i stanova. Te bi se preporuke trebale uzeti u obzir u europskoj statistici o stanovništvu i stanovima.
- (9) *Pojednostavnjenje obveza izvješćivanja i smanjenje administrativnog opterećenja jedan je od središnjih ciljeva Komisije. Komunikacijom Komisije od 16. ožujka 2023. naslovljenom „Dugoročna konkurentnost EU-a: perspektiva nakon 2030.” nastoje se*

racionalizirati i pojednostavniti zahtjevi za izvješćivanje za 25 % za poduzeća i uprave, a da se pritom ne ugroze povezani ciljevi politike. Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ uspostavljen je okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europskih statistika na temelju zajedničkih statističkih načela. Tom se uredbom utvrđuju kriteriji kvalitete i upućuje na potrebu za smanjenjem troškova i opterećenja za davatelje podataka te za doprinosom širem cilju smanjenja administrativnih opterećenja. Novim pravnim okvirom za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima trebali bi se provesti ***i kao temelj koristiti*** kriteriji kvalitete utvrđeni u toj uredbi te bi se trebalo ***smanjiti administrativno opterećenje*** usvajanjem djelotvorne i učinkovite ponovne upotrebe dostupnih izvora podataka, među ostalim administrativnih podataka.

- (10) Evaluacija postojeće statistike⁶ o popisima stanovništva i stanova u Uniji, statistike o međunarodnim migracijskim tokovima, ukupnom broju migranata i stjecanju državljanstva te demografske statistike pokazala je da je postojeći pravni okvir koji se sastoji od uredbi (EZ) br. 862/2007⁷, (EZ) br. 763/2008⁸ i (EU) br. 1260/2013 Europskog parlamenta i Vijeća općenito doveo do znatnog poboljšanja statistike u odnosu na situaciju iz 2005., kad taj okvir nije bio na snazi. Međutim, taj okvir potencijalno dovodi do nedostatka dosljednosti i usporedivosti koji bi trebalo otkloniti.
- (11) ***Klimatske promjene, digitalna transformacija***, promjenjiva demografska situacija i nedavni migracijski trendovi doveli su do potrebe za pravodobnijom, češćom i detaljnijom europskom statistikom o stanovništvu, ***socioekonomskim kretanjima***, vitalnim događajima i stanovima s pojedinostima o temama ili skupinama koje su postale politički i društveno relevantne u prethodnom desetljeću. Osim toga, postojeći pravni okvir nije dovoljno fleksibilan da se prilagodi promjenjivim potrebama politika i omogući upotrebu novih izvora na nacionalnoj razini i razini Unije. Nadalje, struktura postojećeg pravnog okvira u

⁵ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

⁶ SWD(2023)13.

⁷ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

⁸ Uredba (EZ) br. 763/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o popisu stanovništva i stanova (SL L 218, 13.8.2008., str. 14.).

obliku tri zasebne uredbe, koje su donesene u različito vrijeme, dovela je do unutarnjih nedosljednosti statistike. Naposljetku, budući da će se Uredba (EU) br. 1260/2013 prestati primjenjivati 31. kolovoza 2028., potrebna je nova pravna osnova za demografsku statistiku koja se prikuplja na temelju te uredbe. Stoga postojeći pravni okvir treba zamijeniti novim, dosljednijim i fleksibilnijim okvirom kojim bi se trebali izmijeniti relevantni dijelovi Uredbe (EZ) br. 862/2007 i staviti izvan snage uredbe (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013.

- (12) Članak 3. Uredbe (EZ) br. 862/2007 obuhvaća statistiku o zemlji državljanstva i mjestu rođenja stanovništva s boravištem (ukupni broj migranata), promjenama boravišta među državama (međunarodni migracijski tokovi) i stjecanju državljanstva stanovništva s boravištem, dok se ostala statistika u okviru te uredbe odnosi na administrativne i sudske postupke povezane s imigracijskim zakonodavstvom i međunarodnom zaštitom. Stoga je statistika iz članka 3. te uredbe usko povezana sa statistikom o stanovništvu s boravištem i njegovim demografskim promjenama predviđenom uredbama (EZ) br. 763/2008 u (EU) br. 1260/2013 te bi trebala biti dosljedna s tom statistikom. Kako bi se osigurala unutarnja dosljednost, tu bi statistiku trebalo uključiti u jedinstvenu pravnu osnovu i trebalo bi ukloniti članak 3. iz Uredbe (EZ) br. 862/2007.
- (13) Brze promjene nekih značajki stanovništva i stanova, posebice u vezi s demografskim, *socioekonomskim* i migracijskim pojavama, i s tim povezana potreba za brzim ciljanim i prilagođenim politikama znači da je nužno da statistika bude dostupna pravovremeno nakon referentnog razdoblja. Stoga bi trebalo znatno povećati periodičnost i pravodobnost statistike, *po mogućnosti upotrebom administrativnih podataka i administrativnih evidencija. U tu bi svrhu države članice svojim nacionalnim statističkim uredbama trebale osigurati odgovarajuća sredstva.*
- (14) Uredbom (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ utvrđena je metodologija na temelju mreže za definiciju prostornih tipologija na temelju distribucije stanovništva po

⁹ Uredba (EZ) br. 1059/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. svibnja 2003. o uspostavi zajedničke klasifikacije prostornih jedinica za statistiku (NUTS) (SL L 154, 21.6.2003., str. 1.).

mrežnim ćelijama veličine 1 km². Provedbenom uredbom Komisije (EU) 2018/1799¹⁰, kao privremenom izravnom statističkom mjerom uz popise stanovništva i stanova iz 2021., predviđeni su glavni rezultati popisa stanovništva u paneuropskoj mreži s ćelijama veličine 1 km². Pravnim okvirom trebalo bi osigurati nastavak diseminacije georeferencirane statistike o stanovništvu na temelju mreža i proširiti je na statistiku o stanovima.

- (15) Prostorne jedinice i statističke mreže trebale bi se definirati u skladu s Uredbom (EZ) br. 1059/2003.
- (16) Za geokodiranje položaja trebalo bi upotrebljavati temu „Statističke jedinice” u skladu s Prilogom III. Direktivi 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹¹.
- (17) Potrebno je ažurirati postojeći pravni okvir za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima kako bi se osiguralo da se trenutačno odvojeni statistički postupci adekvatno integriraju u zajednički okvir koji omogućuje ESS-u da djelotvorno odgovori na nove potrebe Unije za informacijama i potiče inovacije u statistici. Statistički rezultati moraju se **poboljšati** kako bi ostali relevantni u odnosu na demografske, migracijske, socijalne i gospodarske promjene **i izazove te kako bi se poduprlo donošenje politika i odluka**.
- (18) Poboljšanu redovitu (godišnju i ispodgodišnju) statistiku o stanovništvu i stanovima na temelju administrativnih izvora trebalo bi dopuniti informacijama iz koordiniranih popisa stanovništva i stanova u Uniji koji se provode svakih 10 godina u skladu s načelima i preporukama UN-a. Jednako je važno istaknuti da popisi stanovništva i stanova pružaju jedinstvenu priliku za vidljivost službene statistike u smislu djelovanja i rezultata.
- (19) Popisi stanovništva Unije trebali bi postati troškovno učinkovitiji tako da se potpuno iskoristi bogatstvo administrativnih podataka dostupnih u državama članicama ili kombiniraju različiti izvori, uključujući izvore povezane s internetom stvari i pružanjem digitalnih usluga **na temelju sklapanja protokola između nacionalnih statističkih ureda država članica i pružatelja podataka iz privatnih baza podataka**. Njima bi se trebala

¹⁰ Provedbena uredba Komisije (EU) 2018/1799 od 21. studenoga 2018. o utvrđivanju privremene izravne statističke mjere za diseminaciju odabranih obilježja popisa stanovništva i stanova 2021. geokodiranih na mreži veličine ćelija 1 km² (SL L 296, 22.11.2018., str. 19.).

¹¹ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

poštovati privatnost osobnih podataka uspostavom potrebnih zaštitnih mjera za prikupljanje osobnih podataka kako bi se izbjegla moguća zlouporaba i zajamčila temeljna prava. Trebali bi se upotrijebiti i za ponovno utvrđivanje demografske osnove i uključivati istraživanja o obuhvatu administrativnih izvora podataka.

- (20) Države članice i Komisija (Eurostat) trebale bi imati stalni pristup najširem mogućem rasponu izvora podataka za izradu visokokvalitetne i troškovno učinkovite europske statistike o stanovništvu i stanovima. Od presudne je važnosti da nacionalna statistička tijela imaju pravodoban pristup i **da im je omogućeno** da brzo upotrebljavaju administrativne podatke u vlasništvu javnih uprava na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini u skladu s člankom 17.a Uredbe (EZ) br. 223/2009. Na primjer, statistika o energetske učinkovitosti zgrada može se temeljiti na administrativnim podacima povezanim s izdavanjem energetskih certifikata za zgrade u skladu s Direktivom 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹². **Nacionalna statistička tijela trebala bi imati mogućnost redovite i pravodobne potpune ponovne upotrebe administrativnih podataka iz interoperabilnih baza podataka za energetska svojstva zgrada koje su dostupne na nacionalnoj razini u skladu s Direktivom.../... Europskog parlamenta i Vijeća¹³⁺.** Nacionalna statistička **tijela** trebaju biti uključena i u odluke o oblikovanju i ponovnom razvoju relevantnih administrativnih izvora podataka kako bi se dalje mogli ponovno upotrebljavati za izradu službene statistike.
- (21) Proteklih su godina razvijene sveobuhvatne baze podataka i sustavi interoperabilnosti na razini Unije povezani s boravištem, vitalnim događajima, državljanstvom te migracijskim i prekograničnim kretanjem stanovništva, kao što su oni utvrđeni u uredbi (EU) 910/2014¹⁴, (EU) 2018/1724¹⁵, (EU) 2019/817¹⁶ i (EU) 2019/818¹⁷ Europskog parlamenta i Vijeća. Oni

¹² Direktiva 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o energetskim svojstvima zgrada (SL L 153, 18.6.2010., str. 13.).

¹³ Direktiva (EU) /... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o energetskim svojstvima zgrada (preinaka) (SL L ..., ELI: ...).

+ SL: unijeti u tekst broj Direktive iz dokumenta (2021/0426(COD)) i unijeti u bilješku broj, datum, naslov, upućivanje na SL i ELI za tu direktivu.

¹⁴ Uredba (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014., str. 73.).

¹⁵ Uredba (EU) 2018/1724 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. listopada 2018. o uspostavi jedinstvenog digitalnog pristupnika za pristup informacijama, postupcima, uslugama podrške i rješavanja problema te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1024/2012 (SL L 295, 21.11.2018., str. 1.).

sadržavaju vrijedne informacije koje se mogu ponovno upotrijebiti za izradu i osiguranje kvalitete europske statistike o stanovništvu i stanovima.

- (22) U tom je pogledu izrazito važno omogućiti Komisiji (Eurostatu) ponovnu upotrebu tih podataka samo u statističke svrhe uz strogu primjenu pravila zaštite i privatnosti podataka, kako je utvrđeno u Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁸. To bi se posebice trebalo odnositi na statističke podatke pohranjene u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS) u skladu sa svrhom CRRS-a utvrđenom u članku 39. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/817 i članku 39. stavku 1. Uredbe (EU) 2019/818 te u skladu s uredbama kojima se uspostavljaju sustavi čiji se statistički podaci pohranjuju u CRRS-u. Konkretnije, budući da CRRS pruža međusustavne statističke podatke i analitičko izvješćivanje za potrebe politika, operativne potrebe i potrebe kvalitete podataka, Komisija (Eurostat) trebala bi surađivati s Agencijom Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) u mjeri u kojoj je to moguće u svrhu pružanja potrebne europske statistike.
- (23) Podaci u privatnom vlasništvu ***odnose se na veliku količinu podataka koje posjeduju privatni subjekti, a koji su dobiveni kao rezultat njihove aktivnosti i koje bi statistička tijela i Komisija (Eurostat) mogli upotrijebiti za izradu službenih statističkih podataka. Takvim podacima*** mogu se poboljšati obuhvat, pravodobnost i kapaciteti za odgovore na krizu europske statistike o stanovništvu i stanovima ili omogućiti statističke inovacije. Ti bi podaci potencijalno mogli dopuniti postojeću statistiku o demografiji i migracijama, potaknuti statističke inovacije i čak služiti za izradu ranih procjena ***dok bi se istodobno osigurala zaštita prava i sloboda imatelja podataka.*** Nacionalni statistički uredi, druga

¹⁶ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).

¹⁷ Uredba (EU) 2019/818 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području policijske i pravosudne suradnje, azila i migracija i izmjeni uredaba (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 i (EU) 2019/816 (SL L 135, 22.5.2019., str. 85.).

¹⁸ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

nadležna nacionalna tijela i Komisija (Eurostat) trebali bi imati pristup tim podacima i upotrebljavati ih *te surađivati s privatnim imateljima podataka u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009.*

- (24) Kako bi se osigurala usporedivost europske statistike o stanovništvu i stanovima na razini Unije, ključno je opće definicije stanovništva upotrebljavati i primjenjivati na usklađen način. Kako bi se jedinstvena usklađena osnova stanovništva provodila na dosljedan, pouzdan i troškovno učinkovit način te kako bi se osigurali pravodobni rezultati, trebalo bi biti moguće *prema potrebi* primijeniti *znanstveno utemeljene tehnike modeliranja i statističke metode kao što su „znakovi života”.*
- (25) Države članice trebale bi dostavljati podatke i metapodatke u elektroničkom obliku, u odgovarajućem tehničkom formatu koji određuje Komisija (Eurostat). Međunarodni standardi, kao što je inicijativa razmjene statističkih podataka i metapodataka, i statistički ili tehnički standardi utvrđeni unutar Unije, kao što su standardi za metapodatke i provjeru ili načela europskog okvira za interoperabilnost, trebali bi se upotrebljavati u mjeri u kojoj su relevantni za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima. Odbor za europski statistički sustav potvrdio je standarde ESS-a za metapodatke i izvješća o kvaliteti u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 223/2009. Ti će standardi doprinijeti usklađivanju osiguravanja kvalitete i izvješćivanja na temelju ove Uredbe i stoga bi se trebali primjenjivati.
- (26) Europska statistika o stanovništvu i stanovima trebala bi ispunjavati kriterije kvalitete koji se odnose na relevantnost, točnost, pravodobnost i preciznost, dostupnost i jasnoću, usporedivost i usklađenost utvrđene u Uredbi (EZ) br. 223/2009. Kvaliteta te statistike trebala bi se poboljšavati u skladu s razvojem potreba Unije *te bi trebalo uspostaviti mehanizme za rješavanje mogućih situacija u kojima kvaliteta podataka nije zajamčena.* Odgovarajući rezultati procjena kvalitete koje provodi Komisija (Eurostat) trebali bi biti javno dostupni korisnicima statistike *osiguravanjem besplatnog i jednostavnog pristupa toj statistici* putem baza podataka Komisije (Eurostata) na njezinim internetskim stranicama i u njezinim publikacijama.
- (26.a) *U europskoj statistici o stanovništvu i stanovima trebalo bi se baviti i trajnim nedostatkom podataka o ranjivim skupinama, posebno skupinama stanovništva do kojih je teško doprijeti, kao što su osobe koje borave u ustanovama (npr. vojne ustanove,*

popravne i kaznene ustanove, školski i sveučilišni domovi, vjerske ustanove, bolnice, domovi za skrb, ustanove za osobe s invaliditetom i siročad), osobe starije od 75 godina, osobe s invaliditetom, beskućnici, osobe migrantskog podrijetla i osobe bez državljanstva. Kako bi se premostio taj jaz u podacima te spriječile socijalne i ekonomske nejednakosti koje iz njega proizlaze, države članice trebale bi razviti strategije i ciljana rješenja za prikupljanje podataka o skupinama stanovništva do kojih je teško doprijeti, posebno u pogledu lociranja, kontaktiranja, uvjeravanja i intervjuiranja skupina stanovništva do kojih je teško doprijeti.

(26.a) Odgovarajuće, pravodobne i učinkovite politike pretpostavljaju pouzdane i usporedive podatke, razvrstane prema spolu, dobi i, prema potrebi, nacionalnosti, socioekonomskom statusu, zemljopisnom području i drugim značajkama u skladu sa statističkim načelima utvrđenima u članku 338. stavku 1. UFEU-a i Kodeksu prakse europske statistike te okviru ESS-a za osiguranje kvalitete. Ti su podaci važni za bolje razumijevanje trendova u pogledu stanovništva i stanova, borbu protiv interseksijske diskriminacije te provedbu i procjenu politika, političkih ciljeva i mjera Unije, kao što su europski stup socijalnih prava, europsko jamstvo za djecu, europska strategija za skrb, Europska strategija o pravima osoba s invaliditetom i Europska platforma za borbu protiv beskućništva, koji se u velikoj mjeri oslanjaju na podatke o kućanstvima i obiteljima. Raščlambu statističkih podataka prema invaliditetu trebalo bi poticati upotrebom postojećih i novih administrativnih izvora podataka, koji bi se trebali iskoristiti za istraživanje u području vođenja evidencije o osobama s invaliditetom. Prikupljanje i korištenje takvih podataka mora se provoditi uz potpuno poštovanje standarda Unije i nacionalnih standarda u pogledu privatnosti i temeljnih prava, posebno u pogledu podataka koji uključuju maloljetnike. Raščlamba po spolu trebala bi odražavati dostupne podatke u državama članicama. U nekim državama članicama trenutačno je moguće da se osobe zakonski registriraju kao osobe trećeg, često neutralnog roda. Ova Uredba ne utječe na relevantna nacionalna pravila koja daju učinak takvoj registraciji.

(27) Uredba (EZ) br. 223/2009 sadržava pravila o dostavi podataka iz država članica Komisiji (Eurostatu) i o upotrebi tih podataka, među ostalim o dostavi i zaštiti povjerljivih podataka. Mjerama koje se poduzimaju u skladu s ovom Uredbom trebalo bi osigurati da se povjerljivi podaci dostavljaju i upotrebljavaju isključivo u statističke svrhe u skladu s člancima 21. i 22. Uredbe (EC) br. 223/2009.

- (28) Komisija (Eurostat) mora poštovati povjerljivost statističkih podataka koje dostavljaju države članice u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009. Kad je riječ o statistici o stanovništvu koja se prikuplja u skladu s ovom Uredbom, trebalo bi oblikovati usklađen pristup za osiguranje visokokvalitetnih europskih agregata i sprečavanje otkrivanja povjerljivih statističkih podataka, pri čemu bi u što većoj mjeri trebalo izbjeći uskraćivanje podataka.
- (29) Izvorima podataka dostupnima na nacionalnoj razini nije uvijek moguće točno obuhvatiti pojave povezane sa slobodnim kretanjem osoba u Uniji, pristupom osoba prekograničnim uslugama u području demografskih vitalnih događaja te ostvarenju prava osoba na kupnju i posjedovanje nekretnina koje se upotrebljavaju kao primarni i sekundarni smještaj te smještaj za odmor u Uniji. **Nedosljednosti** postoje i u bilateralnim migracijskim tokovima kao i poteškoće pri mjerenju skupina stanovništva, kao što su migranti, beskućnici ili osobe bez državljanstva. Stoga bi trebalo ojačati razmjenu podataka u svrhu sastavljanja statistike o stanovništvu i migracijama i osiguranja njezine kvalitete te je smatrati dodatnim izvorom podataka. Ta pojačana razmjena podataka može obuhvaćati širok raspon relevantnih podataka, od podataka koji očito ne omogućuju izravnu ili neizravnu identifikaciju statističkih jedinica do podataka koji potencijalno podliježu zahtjevima za povjerljivost statističkih podataka. Države članice trebale bi u svojem interesu i interesu drugih država članica sudjelovati u aktivnostima razmjene podataka, među ostalim u pilot-projektima kojima se procjenjuju inovativna sigurna rješenja. Komisija (Eurostat) također bi trebala uspostaviti sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala ta razmjena podataka uz osiguranje svih mogućih zaštitnih mjera **u cilju zaštite podataka**.

- (31) Povjerljivi podaci trebali bi se razmjenjivati samo na temelju zahtjeva koji opravdavaju nužnost razmjene tih podataka u skladu s Poglavljem V. Uredbe (EZ) br. 223/2009.
- (32) U okviru dugoročnijih napora ESS-a u cilju smanjenju problema povezanih s kvalitetom prekograničnih statističkih podataka, kao što je dvostruko brojenje građana Unije koji uživaju pravo slobode kretanja, **trebalo bi biti moguće koristiti primjerice** jedinstvene digitalne identifikatore utvrđene na razini Unije Uredbom (EU) br. 910/2014.

- (33) Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje uredbe (EU) 2016/679¹⁹ i (EU) 2018/1725 ni Direktiva 2002/58/EZ²⁰ Europskog parlamenta i Vijeća. Posljednje dvije navedene uredbe primjenjuju se na obradu osobnih podataka u okviru ove Uredbe u skladu s njihovim područjima primjene, **pri čemu treba voditi računa i o tome da su osobni podaci koji se obrađuju u statističke svrhe u javnom interesu statistički povjerljivi podaci te da podliježu načelu statističke povjerljivosti. Stoga bi se takvi podaci trebali upotrebljavati samo u statističke svrhe i nikada se ne bi smjeli koristiti za mjere ili odluke koje se odnose na bilo koju konkretnu fizičku osobu. Za obradu, razmjenu i arhiviranje osobnih podataka u statističke svrhe po mogućnosti bi trebalo koristiti anonimizirane ili pseudonimizirane podatke kako bi se zajamčile zaštitne mjere donesene na temelju članka 89. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 13. Uredbe (EU) 2018/1725. Ako se podaci obrađuju u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 ili Uredbom (EU) 2018/1725, trebalo bi u potpunosti primjenjivati načela zakonitosti, pravednosti, transparentnosti i točnosti, ograničavanja svrhe, smanjenja količine podataka, ograničenja pohrane te cjelovitosti i povjerljivosti. Slično tome, trebala bi se primjenjivati i statistička načela koja su utvrđena u članku 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009 i koja su dodatno razrađena u Kodeksu prakse europske statistike.**
- (34) Europska statistika o stanovništvu i stanovima trebala bi se razvijati tako da se uzmu u obzir nove potrebe za podacima, koje proizlaze iz promjenjivih političkih prioriteta, kao i promjene u demografskoj, migracijskoj, socijalnoj ili gospodarskoj situaciji u Uniji. Komisija (Eurostat) bi trebala prema potrebi provoditi pilot-studije i studije izvedivosti kojima se procjenjuje izvedivost predmetnih prilagodbi i u obzir uzimati aspekte kao što su troškovi i administrativno opterećenje država članice te dostupnost odgovarajućih izvora podataka. **Pri pripremi tih studija Komisija bi trebala osigurati reprezentativnost studija na razini Unije te bi se u njima trebale odražavati nacionalne razlike. Komisija u suradnji s državama članicama ocjenjuje rezultate studija.**

¹⁹ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

²⁰ Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, 31.7.2002., str. 37.).

(35) Kako bi se uzeli u obzir demografski, gospodarski i društveni trendovi ***te tehnološki razvoj i potreba za pravodobnom izradom dobro usmjerenih politika***, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a za izmjenu popisa, opisa, periodičnosti i referentnih vremena za detaljne teme koje su obuhvaćene europskom statistikom o stanovništvu i stanovima, za ažuriranje periodičnosti i referentnih vremena iz Priloga ovoj Uredbi te za utvrđivanje informacija koje države članice dostavljaju na *ad hoc* osnovi. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.²¹ Osobito, kako bi se osiguralo ravnopravno sudjelovanje u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(35.a) Važnost europske statistike kao ključnog dijela donošenja odluka na temelju dokaza odražava se u okviru za programiranje i financiranje uspostavljenom Uredbom (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća²² za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike (Program jedinstvenog tržišta). Države članice trebale bi se moći prijaviti za financijsku potporu iz Programa jedinstvenog tržišta i Instrumenta za tehničku potporu uspostavljenom Uredbom (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća²³ u skladu s ciljevima i pravilima tih instrumenata radi prilagodbe svojih nacionalnih statističkih sustava, poboljšanja metodologije i kvalitete podataka u statistici te planiranja i provedbe ad hoc prikupljanja podataka na temelju ove Uredbe.

²¹ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

²² Uredba (EU) 2021/690 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi programa za unutarnje tržište, konkurentnost poduzeća, uključujući mala i srednja poduzeća, područje bilja, životinja, hrane i hrane za životinje te europsku statistiku (Program jedinstvenog tržišta) i o stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 99/2013, (EU) br. 1287/2013, (EU) br. 254/2014 i (EU) br. 652/2014 (SL L 153, 3.5.2021., str. 1.).

²³ Uredba (EU) 2021/240 Europskog parlamenta i Vijeća od 10. veljače 2021. o uspostavi Instrumenta za tehničku potporu (SL L 57, 18.2.2021., str. 1.).

- (36) U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046²⁴, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća²⁵ i uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95²⁶, (Euratom, EZ) br. 2185/96²⁷ i (EU) 2017/1939²⁸, financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istraživanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, kako bi utvrdio je li došlo do prijave, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako je propisano u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća²⁹. U skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046 svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

²⁴ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

²⁵ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

²⁶ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

²⁷ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

²⁸ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

²⁹ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

- (37) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe u vezi sa specifikacijom zahtjeva za podatke i metapodatke, tehničke formate i postupke za dostavljanje podataka i metapodataka, sadržaj i strukturu izvješća o kvaliteti, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³⁰.
- (38) Ako bi provedba ove Uredbe ili delegiranih i provedbenih akata donesenih na temelju ove Uredbe iziskivala znatne prilagodbe nacionalnog statističkog sustava države članice za dostavljanje podataka u razdobljima kraćima od svakih deset godina, Komisija bi trebala moći dotičnoj državi članici odobriti odstupanja u valjano opravdanim slučajevima i na ograničeno razdoblje.
- (39) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Uredbe, odnosno sustavnu izradu europske statistike o stanovništvu i stanovima, te se taj cilj zbog dosljednosti i usporedivosti na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (40) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje **16. ožujka 2023.**
- (41) Provedeno je savjetovanje s ESSC-om,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

³⁰ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom uspostavlja zajednički pravni okvir za razvoj, proizvodnju i diseminaciju europske statistike o stanovništvu i stanovima.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „državljanstvo” znači posebna pravna veza između fizičke osobe i njezine države, koja se stječe rođenjem ili naturalizacijom, izjavom, odabirom, brakom, posvojenjem ili na drugi način u skladu s nacionalnim pravom;
- (2) „uobičajeno boravište” znači mjesto na kojem osoba uobičajeno provodi razdoblje dnevnog odmora, bez obzira na privremenu odsutnost za potrebe rekreacije, praznika, posjeta prijateljima i rodbini, posla, liječenja ili vjerskog hodočašća. Samo se sljedeće osobe smatraju osobama s uobičajenim boravištem na određenom geografskom području:
 - (a) one koje su živjele u svojem mjestu uobičajenog boravišta većinu vremena u 12 mjeseci prije referentnog datuma i uključujući taj datum; ili
 - (b) one koje su stigle u svoje mjesto uobičajenog boravišta u 12 mjeseci prije referentnog datuma i uključujući taj datum s namjerom ili očekivanjem da će tamo ostati većinu vremena barem 12 mjeseci nakon dolaska;
- (3) „znakovi života” znači sve informacije koje upućuju na stvarnu prisutnost i uobičajeno boravište osobe na državnom području od interesa, uključujući informacije dobivene iz bilo kojeg odgovarajućeg izvora ili njihove kombinacije, što uključuje digitalne tragove osobe;
- (4) ■
- (5) „međunarodna migracija” znači čin kojim osoba utvrđuje svoje uobičajeno boravište na državnom području države članice ili treće zemlje, a prethodno je imala uobičajeno boravište u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji;

- (6) „imigrant” znači osoba koja je poduzela međunarodnu imigraciju u referentnom razdoblju kako bi utvrdila svoje novo uobičajeno boravište unutar države koja izvješćuje;
- (7) „emigrant” znači osoba koja je poduzela međunarodnu imigraciju u referentnom razdoblju kako bi utvrdila svoje novo uobičajeno boravište izvan države koja izvješćuje, a prethodno je imala uobičajeno boravište unutar države koja izvješćuje;
- (8) „unutarnja migracija” znači čin kojim osoba mijenja svoje uobičajeno boravište unutar državnog područja države koja izvješćuje;
- (8.a) „skupine stanovništva do kojih je teško doprijeti” znači skupine pojedinaca za koje, kad je riječ o prikupljanju statističkih podataka, postoji stvarna ili percipirana prepreka za potpuno i reprezentativno uključivanje ili identifikaciju, ili zbog nedovoljne obuhvaćenosti relevantnih skupina ili zbog nedostatka specifičnih značajki kako bi se identificirali;**
- (9) „stambeni prostori” znači privremena ili trajna konstrukcija, sklonište ili smještajna jedinica u kojem boravi jedna ili više osoba, neovisno o tome je li osmišljen ili namijenjen za stanovanje ljudi;
- (10) **■ „konvencionalni stanovi” strukturno su odvojene i neovisne prostorije na fiksnim lokacijama koje su namijenjene stalnom stanovanju ljudi i koje su na referentni datum:**
- (a) korištene za uobičajeno boravište;**
- (b) nenastanjene; ili**
- (c) korištene za sekundarno ili sezonsko boravište.**
- x. „odvojeni prostori” znači prostori okruženi zidovima i prekriveni krovom ili stropom tako da jedna ili više osoba mogu tamo boraviti neovisno o drugima;
- xx. „neovisni prostori” znači prostori s izravnim pristupom s ulice ili stubišta, prolaza, hodnika ili zemljišta;
- (11) „zgrada namijenjena stanovanju” znači trajna konstrukcija koja se sastoji od jednog ili više konvencionalnih stanova ili koja je namijenjena za institucionalno ili skupno stanovanje;

- (12) „kućanstvo” znači skupina dviju ili više osoba koje dijele stambeni prostor ■ ili pojedinac koji nije dio drugog kućanstva;
- (12.a) *„ustanova” znači kolektivni stambeni prostor čiji je cilj skupini osoba pružiti dugoročan smještaj i usluge potrebne za svakodnevni život;*
- (13) „obitelj” znači skupina od dvije ili više osoba koje **većinu vremena** žive u istom kućanstvu i povezane su odnosom dijete–roditelj ili bračnim odnosom, registriranim partnerstvom ili izvanbračnom zajednicom;
- (14) „administrativna evidencija” znači podaci koje generira nestatistički izvor, uglavnom registar koji vodi javno tijelo, a čiji glavni cilj nije pružanje statistika;
- (15) „područje” znači jedan ili više skupova podataka koji obuhvaćaju pojedine teme;
- (16) „tema” znači sadržaj informacija koje treba prikupiti o statističkim jedinicama, pri čemu svaka tema obuhvaća niz detaljnih tema;
- (17) „detaljna tema” znači detaljni sadržaj informacija koje treba prikupiti o statističkim jedinicama koje se odnose na neku temu, pri čemu svaka detaljna tema obuhvaća jednu ili više varijabli;
- (18) „skup podataka” znači **jedna** ili više varijabli koje su organizirane u strukturiranom obliku;
- (19) „popis stanovništva i stanova” znači detaljni desetogodišnji skupovi podataka i metapodataka koje treba dostaviti u skladu s ovom Uredbom;
- (20) „statistička jedinica” znači jedan član skupa, odnosno osoba, predmeta ili događaja o kojima se prikupljaju podaci i za koje se ■ izrađuje statistika;
- (21) „varijabla” znači značajka statističke jedinice koja može podrazumijevati više od jednog skupa vrijednosti;
- (22) „raščlamba” znači unaprijed određen, poseban, iscrpan i međusobno isključiv skup vrijednosti koje se mogu dodijeliti varijablama koje opisuju statističke jedinice;
- (23) „nacionalna razina” znači državno područje države članice;
- (24) „regionalna razina” znači razina NUTS 3 kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1059/2003;

- (25) „lokalna razina” znači razina lokalne upravne jedinice ■ kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1059/2003;
- (26) „razina mreže” znači statistička mreža kako je utvrđena u Uredbi (EZ) br. 1059/2003;
- (27) „okviri” znači svaki popis, materijal ili uređaj kojim se razgraničuju i identificiraju elementi ciljne populacije i koji, ovisno o upotrebi, može omogućiti pristup elementima ili pružiti dodatne značajke tih elemenata;
- (28) „referentni datum” znači trenutak na koji se odnosi statistika;
- (29) „referentno razdoblje” znači vremenski interval na koji se odnosi statistika o događajima;
- (30) „referentno vrijeme” znači referentni datum ili referentno razdoblje, ovisno o tome odnosi li se statistika na događaje ili druge statističke jedinice;
- (31) „metapodaci” znači informacije koje su potrebne za upotrebu i tumačenje statistike te kojima se skupovi podataka opisuju na strukturiran način;
- (32) „prethodno provjereni skupovi podataka” znači skupovi podataka koje su države članice provjerile na temelju dogovorenih zajedničkih pravila provjere;
- (33) „izvješće o kvaliteti” znači izvješće koje sadržava informacije o kvaliteti statističkog proizvoda ili postupka.

Članak 3.

Osnova stanovništva

1. Za potrebe ove Uredbe osnova stanovništva sastoji se od svih osoba koje na referentni datum imaju uobičajeno boravište u Uniji u određenoj prostornoj jedinici države članice na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini ili razini mreže.
2. Osnova stanovništva uključuje sve osobe s uobičajenim boravištem, neovisno o državljanstvu ili o tome je li osoba bez državljanstva ili je prethodno bila bez državljanstva ■ ;
3. Osnova stanovništva ne uključuje osobe čije je uobičajeno boravište izvan državnog područja države članice, neovisno o njihovu mjestu rođenja ili državljanstvu, kao i

neovisno o svim obiteljskim, socijalnim ili gospodarskim vezama ili vezama povezanima s nekretninama koje ta osoba ima s državom članicom.

4. Za osobe koje nemaju uobičajeno boravište, mjesto na kojem se nalaze na referentni datum smatra se njihovim uobičajenim boravištem.
5. Države članice moraju primjenjivati definiciju uobičajenog boravišta predviđenu ovom Uredbom na sve skupove podataka koje dostavljaju Komisiji (Eurostatu) u skladu s ovom Uredbom i na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te na razini mreže.
6. Države članice pri primjeni definicije uobičajenog boravišta upotrebljavaju:
 - (a) jedan izvor podataka ili kombinaciju izvora podataka iz članka 9. stavka 1.;
 - (b) metode procjene kao što su „znakovi života”, *kao i druge znanstveno utemeljene, pravilno dokumentirane i javno dostupne metode procjene*, za ispravke na temelju stvarne prisutnosti u pretpostavljenom uobičajenom boravištu većinu vremena u 12 mjeseci koji završavaju na referentni datum, i ■ za procjenu broja osoba koje namjeravaju ostati ili za koje se očekuje da će ostati većinu vremena u 12 mjeseci nakon dolaska.

6.a *Za potrebe glasovanja kvalificiranom većinom u Vijeću Komisija obavješćuje Vijeće o ukupnom stanovništvu država članica na kraju svake referentne godine, prema podacima dostupnima Komisiji (Eurostatu) na dan 31. kolovoza kalendarske godine koja slijedi nakon referentne godine.*

Članak 4.

Statističke jedinice

Statistika u sklopu ove Uredbe sastavlja se za sljedeće statističke jedinice:

- (a) osobe;
- (b) vitalne događaje;
- (c) obitelji;
- (d) kućanstva,

- (e) zgrade namijenjene stanovanju, stambene prostore, **uključujući ustanove**, i konvencionalne stanove.

Članak 5.

Zahtjevi za statistiku

1. Europska statistika o stanovništvu i stanovima obuhvaća sljedeća područja:
 - (a) demografiju;
 - (b) stanove;
 - (c) obitelji i kućanstva.
2. Statistika u područjima navedenima u stavku 1. ovog članka organizira se u skupove podataka u skladu s temama i detaljnim temama kako je utvrđeno u Prilogu. ***Ako je statistička jedinica osoba, skupovi podataka razvrstavaju se prema spolu i dobi te, prema potrebi, prema drugim značajkama.***
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 17. radi izmjene detaljnih tema u Prilogu. Takvi se delegirani akti donose barem 12 mjeseci prije početka relevantnog referentnog vremena.
4. Pri izvršavanju ovlasti za donošenje delegiranih akata u skladu sa stavkom 3. ovog članka Komisija osigurava da ti akti ne nameću znatno i neproporcionalno opterećenje za države članice ili davatelje podataka. Izvedivost svake dodatne detaljne teme procjenjuje se putem pilot-studija koje provode Komisija (Eurostat) i države članice u skladu s člankom 14.
5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju tehnička obilježja skupova podataka i metapodataka koji se dostavljaju Komisiji (Eurostatu). Tim provedbenim aktima utvrđuju se, prema potrebi, sljedeći tehnički elementi:
 - (a) nazivi varijabli, njihove tehničke specifikacije i raščlambe;
 - (b) detaljne specifikacije statističkih jedinica i metapodataka;
 - (c) statističke klasifikacije koje se trebaju upotrebljavati;
 - (d) rokovi dostave;

- (e) tehnički formati za dostavu skupova podataka i metapodataka;
- (f) sadržaj, struktura, periodičnost, načini i rokovi dostave izvješća o kvaliteti te dodatne specifikacije ako su potrebne i opravdane.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2. barem 12 mjeseci prije početka relevantnog referentnog vremena, osim za popis stanovništva i stanova za koje se provedbeni akti donose barem 24 mjeseca prije početka godine na koju pada referentni datum.

Članak 6.

Periodičnost i referentna vremena

1. Države članice izrađuju europsku statistiku o stanovništvu i stanovima svaka tri mjeseca, svakih šest mjeseci, svake godine i svakih nekoliko godina, kao i u okviru popisa stanovništva i stanova svakih 10 godina.
2. Godine koje završavaju brojkom „1” referentne su godine za popis stanovništva i stanova koji se provodi svakih 10 godina.
3. Godine koje završavaju brojkama „1”, „5” i „8” referentne su godine za višegodišnju statistiku.
4. Periodičnost i referentna vremena svake detaljne teme utvrđuju se u Prilogu.
5. Prvi referentni datum za koji se dostavlja godišnja statistika na temu „ukupno stanovništvo” jest 31. prosinca 2025. Prvo referentno vrijeme za koje se dostavlja sva ostala statistika u okviru ove Uredbe jest 2026.
6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 17. radi izmjene Priloga u svrhu ažuriranja periodičnosti i referentnih vremena.

Članak 7.

Zahtjevi za ad hoc statistiku

1. Države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju ad hoc skupove podataka i metapodatke.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjuje ova Uredba u skladu s člankom 17. navođenjem skupova podataka i metapodataka koje države članice

dostavljaju ad hoc ako se smatra da je potrebno prikupiti dodatnu statistiku za zadovoljenje dodatnih potreba za statistikom u okviru ove Uredbe, **pri čemu se prednost daje izvorima administrativnih podataka i evidencijama koje treba upotrebljavati za prikupljanje traženih podataka.**

3. Tim delegiranim aktima iz stavka 2. utvrđuje se sljedeće:
 - (a) detaljne teme koje je potrebno dostaviti u ad hoc skupovima podataka i razlozi za takve dodatne statističke potrebe;
 - (b) referentna vremena.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata iz stavka 2. počevši od referentne godine 2027. i najmanje svake dvije godine između pojedinačnih ad hoc prikupljanja podataka.
5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju tehnička obilježja ad hoc skupova podataka i metapodataka iz stavka 2. Tim provedbenim aktima utvrđuju se, prema potrebi, sljedeći tehnički elementi:
 - (a) nazivi varijabli, njihove tehničke specifikacije i raščlambe;
 - (b) detaljne specifikacije statističkih jedinica i metapodataka;
 - (c) statističke klasifikacije koje se trebaju upotrebljavati;
 - (d) rokovi dostave.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2. najkasnije 12 mjeseci prije početka referentnog vremena.

Članak 8.

Skupovi podataka i metapodaci koji se dostavljaju Komisiji

1. Države članice dostavljaju **Komisiji (Eurostatu)** prethodno provjerene skupove podataka i metapodatke **u skladu s Prilogom** u tehničkom formatu koji određuje Komisija (Eurostat). Skupovi podataka i metapodaci Komisiji (Eurostatu) dostavljaju se putem jedinstvenog sučelja.

2. Kada države članice na nacionalnoj razini objavljuju **podatke** propisane ovom Uredbom prije rokova dostave utvrđenih u skladu s člankom 5. stavkom 5. točkom (d) i člankom 7. stavkom 5. točkom (d), one ih dostavljaju Komisiji (Eurostatu) **bez nepotrebne odgode, a najkasnije u roku od 21 kalendarskog dana od objave na nacionalnoj razini.**
3. Države članice dostavljaju Komisiji (Eurostatu):
 - (a) revidirane skupove podataka i metapodatke ako su oni revidirani nakon prvotne dostave skupova podataka u skladu s ovom Uredbom;
 - (b) revidirane skupove podataka i metapodatke za relevantne vremenske nizove ako su skupovi podataka koji su dostavljeni Komisiji (Eurostatu) prije primjene ove Uredbe revidirani.

Revidirani skupovi podataka i metapodaci dostavljaju se **u roku od 14 kalendarskih dana od revizije** i moraju biti popraćeni izvješćem o kvaliteti u skladu s člankom 12.

Države članice bez nepotrebne odgode obavješćuju Komisiju o svakoj odluci o reviziji skupova podataka i metapodataka.

Članak 9.

Izvori podataka i metode

1. Države članice i Komisija (Eurostat) upotrebljavaju jedan od izvora podataka u nastavku ili njihovu kombinaciju, pod uvjetom da omogućuju izradu statistike u skladu sa zahtjevima kvalitete iz članka 12.:
 - (a) administrativne izvore podataka;
 - (b) statistička istraživanja ili druge statističke metode prikupljanja podataka;
 - (c) druge izvore koji uključuju podatke u privatnom vlasništvu;
 - (d) ponovnu upotrebu podataka dobivenih na temelju razmjene podataka između nacionalnih statističkih tijela i Komisije (Eurostata) unutar ESS-a.
2. Države članice procjenjuju i prate kvalitetu svojih izvora podataka, među ostalim administrativne evidencije i drugih prikladnih izvora koje upotrebljavaju.

3. ***Države članice nastoje kontinuirano razvijati inovativne izvore i metode te ih primjenjivati za poboljšanje statistike koja se izrađuje u skladu s ovom Uredbom, pod uvjetom da oni omogućuju izradu statistike koja ispunjava zahtjeve u pogledu kvalitete iz članka 12. ■***
4. Statistika koja se izrađuje u skladu s ovom Uredbom temelji se na statistički jasno definiranim i pravilno dokumentiranim metodama, uzimajući u obzir međunarodne preporuke i najbolju praksu, kao što su „znakovi života” ■ i druge znanstveno utemeljene metode statističke procjene koje se primjenjuju za stanovništvo s uobičajenim boravištem u državama članicama.
5. ***Na propisno obrazložen zahtjev Komisije (Eurostata), države članice Komisiji (Eurostatu) dostavljaju rezultate procjene izvora podataka, dokumentaciju o metodama i potrebna pojašnjenja.***

Članak 10.

Pravodoban pristup administrativnim podacima i njihova ponovna upotreba

1. ***U skladu s člankom 17.a Uredbe (EZ) br. 223/2009, nacionalna tijela nadležna za administrativne izvore podataka relevantne za potrebe ove Uredbe moraju omogućiti ponovnu upotrebu tih podataka u rokovima i uz učestalost koja je dovoljna za izradu i dostavu statistike unutar rokova i u skladu s posebnim zahtjevima u pogledu kvalitete predviđenima ovom Uredbom. Nacionalna statistička tijela i nacionalna tijela zadužena za administrativnu evidenciju uspostavljaju potrebne mehanizme suradnje za pravodoban i besplatan pristup toj evidenciji.***
 - 1.a ***Za potrebe izrade statistike o detaljnoj temi energetske značajke zgrada, nacionalna statistička tijela moraju imati pravodoban i redovit pristup nacionalnim bazama podataka o energetske svojstvima zgrada u skladu s Direktivom.../... Europskog parlamenta i Vijeća⁺ te im je dopušteno ponovno upotrijebiti administrativne podatke iz tih baza podataka.***

⁺ SL: unijeti u tekst broj Direktive iz dokumenta 2021/0426(COD) i unijeti u bilješku broj, datum, naslov, upućivanje na SL i ELI za tu Direktivu.

1.b Za potrebe raščlambe stanovništva prema spolu, nacionalni zavodi za statistiku upotrebljavaju informacije dostupne u nacionalnim administrativnim izvorima podataka.

2. Za potrebe ove Uredbe Komisiji (Eurostatu) se na zahtjev odobrava pravodoban pristup relevantnim podacima i metapodacima iz baza podataka i sustava interoperabilnosti kojima upravljaju tijela i agencije Unije te njihova ponovna upotreba, među ostalim u skladu s uredbama (EU) br. 910/2014 i (EU) 2018/1724. Isto vrijedi i za statističke podatke pohranjene u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS). **Konkretno, podacima iz interoperabilnih opsežnih informacijskih sustava u području slobode, sigurnosti i pravde Komisija (Eurostat) pristupa iz CRRS-a**, u skladu s uredbama (EU) 2019/817 i (EU) 2019/818 te uredbama kojima se uspostavljaju sustavi čiji se statistički podaci pohranjuju u CRRS-u. U tu svrhu Komisija (Eurostat) dodatno surađuje s relevantnim tijelima i agencijama Unije u cilju utvrđivanja potrebnih prilagođenih statističkih podataka i metapodataka, kad je to moguće na temelju prava Unije, za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima, operativnih modaliteta za njihovu dostavu te nužnih pratećih fizičkih i logičkih zaštitnih mjera.

Članak 11.

Popis zemalja i područja

1. Ako skupovi podataka sadržavaju informacije po zemljama ili područjima, države članice upotrebljavaju posebne raščlambe za potrebe ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 862/2007.
2. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju ili ažuriraju popisi zemalja i **područja** koji se primjenjuju na raščlambe statistike koja se izrađuje u skladu s ovom Uredbom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2. ove Uredbe. ■
3. Provedbeni akti kojima se mijenja više od trećine kategorija raščlambe za zemlje ili područja primjenjuju se najranije 12 mjeseci nakon njihova stupanja na snagu.

Članak 12.

Zahtjevi u pogledu kvalitete i izvješćivanje o kvaliteti

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale kvalitetu dostavljenih skupova podataka i metapodataka.

2. Države članice poduzimaju primjerene i djelotvorne mjere kako bi:
- (a) provele pravila povezana s osnovom stanovništva utvrđenom u članku 3. na način koji je usklađen i neovisan o izvorima podataka koji se upotrebljavaju;
 - (b) obuhvatile ili procijenile skupine stanovništva do kojih je teško doprijeti;
 - (c) kontrolirale iscrpnost i točnost obuhvaćenog stanovništva u skladu s člankom 3.;
 - (d) utvrdile okvire koji su primjereni za potrebe ove Uredbe i članka 12. Uredbe (EU) 2019/1700;
 - (e) izbjegle moguće rizike od nedovoljnog brojenja ili dvostrukog brojenja povezanog sa slobodnim kretanjem osoba u Uniji, pristupom osoba prekograničnim uslugama povezanim s vitalnim događajima i pravima osoba na prekograničnu kupnju, posjedovanje i upotrebu nekretnina u Uniji, **na primjer uvođenjem jedinstvenih digitalnih identifikatora**;
 - (f) **izbjegle moguće rizike od nedovoljnog brojenja ili dvostrukog brojenja i osigurale bolju usporedivost migracijskih tokova**;
 - (g) Komisiji (Eurostatu) dostavile sve potrebne podatke kako bi se osigurala potpunost objavljene europske statistike.

2.a Komisija (Eurostat) ocjenjuje kvalitetu metapodataka o specifikacijama podataka s ciljem, među ostalim, njihova objavljivanja na internetskim stranicama Komisije (Eurostata) na način prilagođen korisnicima.

3. Države članice Komisiji (Eurostatu) prvi put do 31. ožujka 2027. i nakon toga svake godine koja završava brojkom „0”, „3” ili „7” dostavljaju izvješće o kvaliteti u kojem se opisuju kvaliteta dostavljene statistike i statistički postupci za skupove podataka dostavljene u relevantnom razdoblju. **Ta izvješća o kvaliteti sadržavaju informacije o korištenim izvorima podataka i metodama, primjeni** koncepata i definicija te **povezanim mogućim učincima** na kvalitetu odabranih izvora podataka, **revizijama** podataka te **razlozima** i **učincima** tih revizija te **metodama** kontrole objave statističkih podataka. **U izvješćima o kvaliteti navodi se i kako su države članice primijenile mjere** iz stavka 1. i **kako su ispunjeni kriteriji kvalitete** iz stavka 2.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju praktični aranžmani za izvješća o kvaliteti i njihov sadržaj.

Tim provedbenim aktima ne nameće se znatno dodatno opterećenje ni trošak državama članicama.

Oni se donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

- 4.a *Svaka veća prilagodba predviđena takvim provedbenim aktima može biti predmet financijske i tehničke potpore u skladu s člankom 15. ili odstupanja u skladu s člankom 19. stavkom 1.a.*
5. Države članice obavješćuju Komisiju (Eurostat) što je prije moguće o svim relevantnim informacijama ili promjenama u pogledu provedbe ove Uredbe koje bi mogle utjecati na kvalitetu dostavljenih podataka *te bez nepotrebne odgode poduzimaju mjere za rješavanje tog pitanja.*
6. Na *propisno obrazložen* zahtjev Komisije (Eurostata), države članice bez nepotrebne odgode dostavljaju dodatna pojašnjenja potrebna za evaluaciju kvalitete statističkih informacija, *kao što su rezultati procjene izvora podataka i dokumentacija metoda.*

Članak 13.

Razmjena podataka

1. *Svrha razmjene podataka između nacionalnih zavoda za statistiku i drugih nacionalnih tijela s popisa iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009 (nacionalna statistička tijela) te između tih nacionalnih statističkih tijela i Komisije (Eurostata) isključivo je priprema i izrada europske statistike obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe te poboljšanje njezine kvalitete.*
2. Radi sigurne razmjene podataka unutar EES-a moraju se poduzeti sve potrebne zaštitne mjere, *uključujući uspostavu infrastrukture za sigurnu razmjenu podataka*, koje su povezane s fizičkom, *tehničkom* i logičkom zaštitom podataka. Komisija (Eurostat) uspostavlja sigurnu infrastrukturu kako bi se olakšala razmjena podataka iz stavka 1.
■ Nacionalna *statistička* tijela *mogu upotrebljavati tu infrastrukturu za sigurnu razmjenu podataka u svrhu utvrđenu u stavku 1. Komisija (Eurostat) i nacionalna statistička tijela koja se za obradu osobnih podataka koriste tom infrastrukturom za sigurnu razmjenu*

podataka u skladu sa stavkom 3. smatraju se zajedničkim voditeljima obrade za obradu osobnih podataka u infrastrukturi za sigurnu razmjenu podataka. U slučaju da nacionalna statistička tijela upotrebljavaju drugu infrastrukturu za razmjenu podataka, ona osiguravaju da takva infrastruktura pruža barem jednaku sigurnost kao ona koju je uspostavila Komisija (Eurostat).

3. Ako se radi o povjerljivim podacima u smislu članka 3. stavka 7. Uredbe (EZ) br. 223/2009 ili osobnim podacima u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725, razmjena tih podataka **■** može se dobrovoljno odvijati pod sljedećim uvjetima:

- (a) temelji se na zahtjevu koji opravdava nužnost razmjene tih podataka u svakom pojedinačnom slučaju, posebice u vezi s pitanjima kvalitete koja treba posebno obrazložiti;
- (b) **■** temelji se na tehnologijama za unapređenje zaštite privatnosti koje su posebno osmišljene za provedbu načela uredbi (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725, posebice u vezi s ograničavanjem svrhe, smanjenjem količine podataka, ograničenjem pohrane, cjelovitosti i povjerljivosti;
- (c) ne dovodeći u pitanje Poglavlje V. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

3.a *Za potrebe razmjene podataka iz stavka 1. podaci koji nisu povjerljivi razmjenjuju se između nacionalnih zavoda za statistiku i drugih nacionalnih tijela različitih država članica te između tih nacionalnih statističkih tijela i Komisije (Eurostata).*

4. Komisija (Eurostat) i države članice putem pilot-studija ispituju i procjenjuju *infrastrukturu za relevantne tehnologije* za unapređenje zaštite privatnosti pri razmjeni podataka *i njihovu primjerenost*.

5. Kad se pilot-studijama koje se provode na temelju stavka 4. ovog članka utvrde djelotvorna i sigurna rješenja za razmjenu podataka u svrhe navedene u stavku 1. ovog članka, Komisija može donijeti provedbene akte kojima se propisuju tehničke specifikacije za razmjenu podataka te mjere za povjerljivost i sigurnost informacija. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Članak 14.

Pilot-studije i studije izvedivosti

1. Komisija (Eurostat) prema potrebi i kad je to primjereno za potrebe ove Uredbe provodi pilot-studije i studije izvedivosti radi:
 - (a) procjene dostupnosti i kvalitete izvora podataka, među ostalim podataka u javnom i privatnom vlasništvu u državama članicama i na razini Unije;
 - (b) pripreme i procjene izvedivosti provedbe novih **■** detaljnih tema, statističkih jedinica, varijabli i njihovih raščlambi;
 - (ba) procjene dostupnosti izvora podataka i poboljšanja metoda za pružanje statističkih podataka o invaliditetu osoba i ispitivanja razvrstavanja statističkih podataka, uključujući njihovu usporedivost, u skladu s nacionalnim pravom i praksom u području zaštite podataka i kontrole objave;**
 - (c) razvoja novih metodologija i statističkih tehnika za povećanje kvalitete **te poboljšanja informacija o stanovništvu do kojeg je teško doprijeti;**
 - (d) smanjenja **razlika u podacima o** migracijskim tokovima **i osiguravanja njihove bolje usporedivosti;**
 - (da) smanjenja mogućeg nedovoljnog brojenja ili dvostrukog brojenja ljudi;**
 - (e) ispitivanja i procjene **infrastrukture za relevantne tehnologije** za unapređenje zaštite privatnosti koje su **namijenjene** sigurnoj razmjeni podataka unutar ESS-a **te njihove primjerenosti** u skladu s člankom 13. stavkom 4.;
2. Države članice mogu sudjelovati u tim studijama i zajedno s Komisijom (Eurostatom) osiguravaju reprezentativnost tih studija na razini Unije.
3. Komisija (Eurostat) provodi evaluaciju tih studija u suradnji s državama članicama. Komisija (Eurostat) priprema izvješća o nalazima tih studija u suradnji s državama članicama.

Članak 15.

Financiranje

1. **Kad je riječ o provedbi ove Uredbe, financijski doprinos iz Programa jedinstvenog tržišta uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/690, u skladu s Uredbom (EU, Euratom) 2018/1046,**

stavlja se na raspolaganje nacionalnim statističkim tijelima iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009 **■** za:

(a) *prilagodbe infrastrukture i osposobljavanja u nacionalnom statističkom sustavu potrebne za* razvoj ili provedbu novih ili poboljšanih izvora podataka, metodologija, razmjena podataka, statističkih jedinica, tema, detaljnih tema, varijabli i njihovih raščlambi;

(aa) *pripremu i provedbu ad hoc prikupljanja podataka iz članka 7.;*

(b) sudjelovanje država članica u reprezentativnim pilot-studijama i studijama izvedivosti iz članka 14.

1.a *Iznos financijskog doprinosa Unije stavljenog na raspolaganje na temelju ovog članka utvrđuje se u skladu s pravilima Programa jedinstvenog tržišta kao dio godišnjeg proračunskog postupka, podložno raspoloživosti financijskih sredstava.*

Nadalje, nacionalna statistička tijela iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009 mogu podnijeti zahtjev za potporu iz drugih primjenjivih financijskih programa Europske unije u skladu s pravilima takvih programa. Države članice mogu podnijeti zahtjev i za potporu iz Instrumenta za tehničku potporu radi poboljšanja kvalitete statistike i razvoja metodologija u skladu sa zahtjevima iz ove Uredbe, pravilima Instrumenta za tehničku potporu i njegovim ciljem poticanja proizvodnje te pružanja i praćenja kvalitete podataka i statistike.

2. Taj financijski doprinos Unije ne premašuje 90 % prihvatljivih troškova.

Članak 16.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u djelovanjima koja se financiraju na temelju ove Uredbe u skladu s odlukom donesenom na temelju međunarodnog sporazuma ili bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, Europskom uredu za borbu protiv prijevара (OLAF), Revizorskom sudu i Uredu europskog javnog tužitelja (EPPO) dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kada je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, na temelju Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013.

Članak 17.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 3., članka 6. stavka 6. i članka 7. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme od... [SL: unijeti datum stupanja na snagu ove Uredbe].
3. Europski parlament i Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 3., članka 6. stavka 6. i članka 7. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ***i obavještuje Europski parlament o svojem pripremnom radu.***
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5. stavka 3., članka 6. stavka 6. i članka 7. stavka 2. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 18.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže Odbor za europski statistički sustav (ESSC) osnovan člankom 7. Uredbe (EZ) br. 223/2009. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 19.

Odstupanja

1. Ako primjena ove Uredbe **█** zahtijeva znatne prilagodbe nacionalnog statističkog sustava države članice, Komisija putem provedbenih akata **toj** državi članici može odobriti odstupanje u trajanju od najviše **sedam** godina.

1.a *Ako se delegiranim ili provedbenim aktima donesenima u skladu s ovom Uredbom zahtijevaju veće prilagodbe nacionalnog statističkog sustava države članice, Komisija putem provedbenih akata toj državi članici može odobriti odstupanja u trajanju od najviše tri godine.*

2. Komisija pri odobravanju odstupanja na temelju stavka 1. ovog članka uzima u obzir usporedivost statistike država članica i pravodoban izračun potrebnih reprezentativnih i pouzdanih europskih agregata. Komisija pri odobravanju tih odstupanja osigurava i da se zahtjevi povezani sa statistikom, metapodacima i kvalitetom iz ove Uredbe i prethodno iz Uredbe (EU) br. 1260/2013 ili članka 3. Uredbe (EZ) br. 862/2007 ispunjavaju bez prekida.
3. Država članica Komisiji podnosi propisno obrazložen zahtjev za takvo odstupanje u roku od dva mjeseca od datuma stupanja na snagu dotičnog akta.
4. Komisija donosi provedbene akte iz **stavaka 1., 1.a i 3.** ovog članka u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Članak 20.

Izmjene Uredbe (EZ) br. 862/2007

Uredba (EZ) br. 862/2007 mijenja se kako slijedi:

- (1) naslov se zamjenjuje sljedećim: „Uredba (EZ) br. 862/2007 od 11. srpnja 2007. o europskoj statistici o azilu i administrativnim i sudskim postupcima povezanim s imigracijskim zakonodavstvom i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima”;
- (2) u članku 1. brišu se točke (a) i (b);

(3) u članku 2. stavku 1. brišu se točke (a), (b), (c), (f) i (g);

(3.a) u članku 2. stavku 1. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) ,državljanstvo’ znači državljanstvo kako je definirano u članku 2. stavku 1. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća*”;

(4) članak 3. briše se;

(5) umeće se sljedeći članak:

„Članak 9.c

Pravodoban pristup administrativnim podacima i njihova ponovna upotreba

1. ***U skladu s člankom 17.a Uredbe (EZ) br. 223/2009, nacionalna*** tijela nadležna za administrativne izvore podataka relevantne za potrebe ove Uredbe moraju omogućiti ponovnu upotrebu tih podataka u rokovima i uz učestalost koja je dovoljna za izradu i dostavu statistike unutar rokova i u skladu s posebnim zahtjevima kvalitete ove Uredbe. ***Nacionalna statistička tijela i nacionalna tijela zadužena za administrativnu evidenciju uspostavljaju potrebne mehanizme suradnje za pravodoban i besplatan pristup toj evidenciji.***
2. Za potrebe ove Uredbe Komisiji (Eurostatu) se na zahtjev odobrava pravodoban pristup i ponovna upotreba relevantnih podataka i metapodataka iz baza podataka i sustava interoperabilnosti kojima upravljaju tijela i agencije Unije, među ostalim u skladu s Uredbom (EU) br. 910/2014, Uredbom (EU) 2018/1724, te statističkih podataka pohranjenih u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS). ***Konkretno, podacima iz interoperabilnih opsežnih informacijskih sustava u području slobode, sigurnosti i pravde Komisija (Eurostat) pristupa iz CRRS-a, u skladu s uredbama (EU) 2019/817 i (EU) 2019/818 te uredbama kojima se uspostavljaju sustavi čiji se statistički podaci pohranjuju u CRRS-u. U tu svrhu Komisija (Eurostat) dodatno surađuje s relevantnim tijelima i agencijama Unije u cilju utvrđivanja potrebnih prilagođenih statističkih podataka i metapodataka, kad je to moguće na temelju prava Unije, za europsku statistiku o stanovništvu i stanovima,***

⁺ SL: u tekst unijeti broj Uredbe iz dokumenta 2023/0008(COD), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu Uredbu.

operativnih modaliteta za njihovu dostavu te nužnih pratećih fizičkih i logičkih zaštitnih mjera.”

(6) umeće se sljedeći članak:

„Članak 10.a

Popis zemalja i područja

Popisi zemalja i područja iz članka 11. Uredbe (EU) .../... * primjenjuju se za sastavljanje statistike iz ove Uredbe kako bi se osigurala usporedivost pojedinosti o zemljama i područjima u cjelokupnoj europskoj statistici. Države članice prvi put primjenjuju te popise za sastavljanje statistika iz ove Uredbe počevši od prijenosa podataka za referentnu godinu 2026.

* Uredba EU .../... Europskog parlamenta i Vijeća o europskoj statistici o stanovništvu i stanovima, izmjeni Uredbe (EZ) br. 862/2007 i stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 (SL ...).”

Članak 21.

Stavljanje izvan snage

Uredbe (EZ) br. 763/2008 i (EU) br. 1260/2013 stavljaju se izvan snage s učinkom od 1. siječnja 2026. ne dovodeći u pitanje obveze utvrđene u tim uredbama u pogledu referentnih razdoblja koja u cijelosti ili djelomično istječu prije toga datuma.

Upućivanja na uredbe stavljene izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 22.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

⁺ SL: u tekst unijeti broj Uredbe iz dokumenta 2023/0008(COD), a u bilješku broj, datum, naslov i upućivanje na SL za tu Uredbu.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2026.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u ...

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

PRILOG

Područja, teme i detaljne teme te periodičnost i referentno vrijeme po detaljnim temama

Područje	Tema	Detaljna tema	Periodičnost	Referentno vrijeme (datum ili razdoblje)
Demografija	Ukupno stanovništvo	Osnovne značajke osobe	6M	30.6.GG. i 31.12.GG.
			G	31.12.GG.
			VG	31.12.GG.
			D	31.12.GG.
		Socioekonomske značajke osobe	G	31.12.GG.
			VG	31.12.GG.
			D	31.12.GG.
		Fertilitet	Rođeni	T
	G			Godina
	Legalno inducirani prekidi trudnoće ¹		G	Godina
	Smrtnost	Umri	T	Mjesec, tjedan
			G	Godina
		Dojenačke smrti	G	Godina
		Kasne fetalne smrti	G	Godina
	Partnerstva	Brakovi i registrirana partnerstva	G	Godina
		Značajke osoba u braku ili registriranom partnerstvu	G	Godina
		Razvedeni brakovi i prekinuta registrirana partnerstva	G	Godina
Migracije	Imigranti	T	Mjesec	

Područje	Tema	Detaljna tema	Periodičnos t	Referentno vrijeme (datum ili razdoblje)
			G	Godina
		Emigranti	<i>T</i>	<i>Mjesec</i>
			G	Godina
		Unutarnja migracija	G	Godina
			G	Godina
	Stjecanje i gubitak državljanstva države članice EU-a i Unije	Osobe koje su stekle državljanstvo	G	Godina
		Osobe koje su izgubile državljanstvo ili su ga se odrekle	G	Godina
Smještaj	Stambeni prostori	Značajke stambenih prostora	D	31.12.GG.
	Konvencionalni stanovi	Osnovne značajke zgrada	VG	31.12.GG.
			D	31.12.GG.
		Energetske značajke zgrada	VG (G od 2031.)	31.12.GG.
			D	31.12.GG.
	Nastanjeni konvencionalni stanovi	Značajke nastanjenih konvencionalnih stanova	D	31.12.GG.
		Iskorištenost nastanjenih konvencionalnih stanova	D	31.12.GG.
	Obitelji i kućanstva	Obitelji	Značajke obitelji	D
Kućanstva		Značajke kućanstava	G	31.12.GG.
			VG	31.12.GG.
		Stanje kućanstva osobe	G	31.12.GG.
			D	31.12.GG.

Područje	Tema	Detaljna tema	Periodičnos t	Referentno vrijeme (datum ili razdoblje)
¹ Dostavlja se dobrovoljno.				

Legenda

Periodičnost	
tromjesečno;	T
Svakih 6 mjeseci	6M
Godišnje	G
Višegodišnje (godine koje završavaju s „1”, „5” i „8”)	VG
Svakih 10 godina (godine koje završavaju s „1”)	D

)